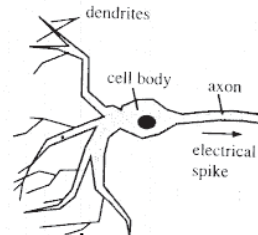

5.9 Artificial Neural Networks

- Artificial neural networks (ANN) เป็นการจำลองการทำงานของสมองมนุษย์
- Neuron เป็นเซลล์ที่ประกอบด้วย nucleus, cell body, dendry, synapse axon ดังแสดงในรูปที่ 5.9.1

รูปที่ 5.9.1 neuron

- สมองของมนุษย์มี neuron ประมาณ 10^{11} แต่ละ neuron เชื่อมต่อกับ neuron อื่นประมาณ 10^4 และมี swiching time ประมาณ 10^{-3} วินาที ซึ่งช้ามากเมื่อเทียบกับคอมพิวเตอร์ (10^{-10} วินาที) แต่ทำงานบางอย่างได้ดีกว่ามาก

177

Perceptrons

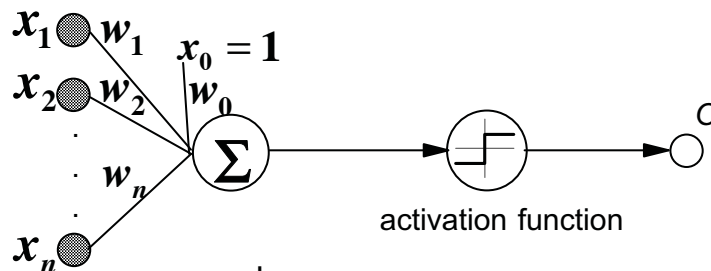
- Perceptron เป็น ANN ชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยยูนิตเดียว(รูป 5.9.2)
- input เป็น real-valued vector
- Perceptron คำนวณ linear combination ของ input(x) และให้ output(o) เป็น 1 ถ้าค่าที่ได้เกิน threshold และเป็น -1 ถ้าค่าไม่เกิน

$$o(x_1, \dots, x_n) = \begin{cases} 1 & \text{if } w_0 + w_1x_1 + \dots + w_nx_n > 0 \\ -1 & \text{if } w_0 + w_1x_1 + \dots + w_nx_n < 0 \end{cases}$$

โดยที่ $-w_0$ คือ ค่า threshold, w_i เป็น real-valued constant หรือ weight

- w_i เป็นตัวกำหนดความสำคัญของ input x_i ที่มีต่อ output

178

รูปที่ 5.9.2 Perceptron

- ให้ $g(x) = \sum_{i=0}^n w_i x_i$ หรือในรูปของเวกเตอร์ $g(x) = \vec{w} \cdot \vec{x}$

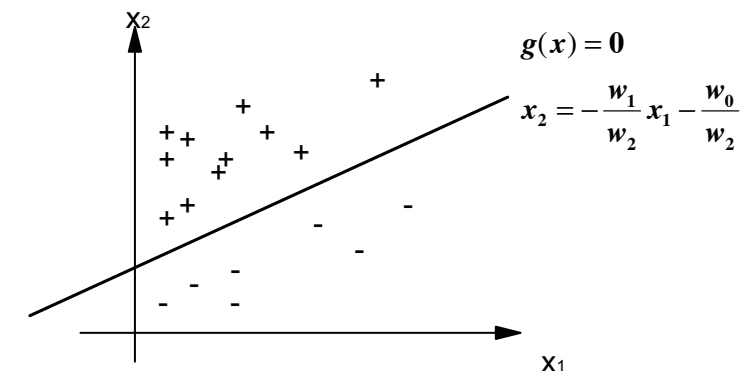
$$o(x_1, \dots, x_n) = \begin{cases} 1 & \text{if } g(x) > 0 \\ -1 & \text{if } g(x) < 0 \end{cases}$$

o ใช้ activation function เป็น stepwise bipolar (output = 1 หรือ -1)

- ในกรณีของ 2 inputs ดังแสดงในรูป 5.9.3

$$g(x) = w_0 + w_1x_1 + w_2x_2$$

179

รูปที่ 5.9.3 decision surface

- เราสามารถมอง perceptron เป็น hyperplane decision surface ($g(x)=0$) ใน n-dimensional surface
- เราสามารถสอน perceptron ให้แยกตัวอย่าง (คู่ลำดับ input-output)
- คุณสมบัติหนึ่งของ perceptron คือ ทุก function ที่ perceptron สามารถคำนวณได้ มันก็สามารถที่จะถูกสอนให้เรียน function นั้นได้

180

Perceptron Learning Rule

- จงหาค่าของเวกเตอร์น้ำหนัก $\vec{w}$ ที่ทำให้ perceptron เอาท์พุตเป็น +1 หรือ -1 ได้ถูกต้องสำหรับทุกตัวอย่างที่สอน
- Perceptron learning rule
  - เริ่มต้นจากการสุ่มค่าของน้ำหนัก w_i
  - เทียบ perceptron กับทุกตัวอย่างที่สอนทีละตัว และแก้ไขน้ำหนักเมื่อ perceptron แยกตัวอย่างผิดพลาด
  - วนซ้ำกับตัวอย่างที่สอน จนกระทั่ง perceptron แยกตัวอย่างได้ถูกต้องทั้งหมด
  - น้ำหนักถูกปรับตาม $w_i = w_i + \Delta w_i$ โดยที่ $\Delta w_i = \alpha (t - o)x_i = \alpha \times \text{error} \times \text{input}$
    - t เป็น target output,
    - o เป็น output จาก perceptron, α เป็นค่าคงที่แสดง learning rate

- ในกรณีที่ perceptron แยกตัวอย่างได้ถูกต้อง (t-o) จะมีค่าเป็น 0 Δw ไม่เปลี่ยนแปลง
- ในกรณีที่ perceptron ให้เอาท์พุตเป็น -1 แต่ target output = 1 เพื่อที่จะทำให้ perceptron เอาท์พุตเป็น 1 น้ำหนักต้องถูกปรับให้สามารถเพิ่มค่าของ $w \cdot x$
  - ถ้า $x_i > 0$, w_i จะเพิ่มขึ้นและจะทำให้ perceptron เอาท์พุตได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ($\Delta w_i = \alpha(t-o)x_i > 0$)
  - ถ้า $x_i < 0$, w_i จะลดลงและจะทำให้ perceptron เอาท์พุตได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
- ในกรณีที่ perceptron ให้เอาท์พุตเป็น 1 แต่ target output = -1 w_i ของ x_i ที่เป็นค่าบวก จะลดลง, w_i ของ x_i ที่เป็นค่าลบ จะเพิ่มขึ้น

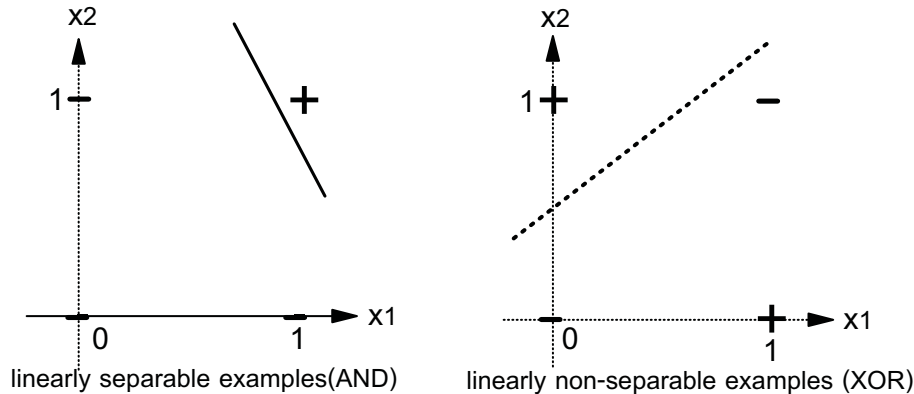
Perceptron Learning Example									
		Bias Input $x_0 = \pm 1$						Alpha = 0.40	
Input x_1	Input x_2	$1 \times W_0$	$x_1 \times W_1$	$x_2 \times W_2$	Net Sum	Target	Actual	Error	Weight Values
					Input	Out	Out		W_0 W_1 W_2
									0.1 0.1
0	0	0.10	0.00	0.00	0.10	0	1	-0.20	-0.10 0.10 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.10	0.00	0.50	1	1	0.00	0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	1	1	0.00	0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.40	0.60	1.40	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
0	0	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.00	0.00	0	1	-0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.00	0.00	0.40	0	1	0.50	-0.40 0.10 0.50
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	-0.10	0.00	0.00	-0.10	0	0	0.00	0.10 -0.40 0.10
0	1	-0.10	0.00	0.10	0.00	1	0	0.50	0.40 0.10 0.50
1	0	0.40	0.40	0.00	0.80	0	1	-0.50	-0.40 0.10 0.50
1	1	0.40	0.10	0.60	1.10	0	1	-0.50	-0.10 -0.40 0.10
0	0	0.40	0.0						

ตารางที่ 5.9.2 ความพยายามของ perceptron ที่จะเรียนรู้ฟังก์ชัน XOR (binary activation function (output = 0 หรือ 1))

Perceptron Learning Example															
		Bias Input $X_0 = \pm 1$						Alpha = 0.05		Weight Values					
Input X_1	Input X_2	$X_1 W_1$	$X_2 W_2$	Net Sum	Target	Actual	Error	W0	W1	W2					
								0.1		0.1	0.1				
0	0	0.10	0.00	0.10	0	1	-0.05	0.05	0.10	0.10					
0	1	0.05	0.00	0.10	0	1	0.50	-0.45	0.10	-0.40					
1	0	-0.45	0.10	0.00	-0.95	0	0.00	-0.45	0.10	-0.40					
1	1	-0.45	0.10	-0.40	-0.75	1	0.50	0.05	0.60	0.10					
0	0	0.05	0.00	0.00	0.05	0	1	-0.50	-0.45	0.10					
0	1	-0.45	0.00	0.10	-0.35	0	0.00	-0.45	0.60	0.10					
1	0	-0.45	0.00	0.10	-0.35	0	0.00	-0.45	0.60	0.10					
1	1	-0.45	0.00	0.00	-0.75	1	-0.50	-0.95	0.10	0.10					
0	0	-0.45	0.00	0.00	-0.45	0	0.00	-0.45	0.10	0.60					
0	1	-0.95	0.10	0.10	-0.45	0	0.00	-0.45	0.60	0.60					
1	0	-0.95	0.00	0.00	-0.35	0	0.00	-0.45	0.10	0.60					
1	1	-0.95	0.10	0.00	0.15	0	-0.50	-1.45	0.60	0.60					
1	1	-1.45	0.60	0.60	0.25	1	0.50	-0.95	1.10	1.10					
0	0	-0.95	0.00	0.00	0.00	0	-0.50	-0.95	1.10	1.10					
0	1	-0.95	0.00	0.10	0.15	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
1	0	-1.45	1.10	0.00	-0.35	1	0.00	-1.45	1.10	0.60					
1	1	-1.45	0.60	0.00	-0.95	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
0	0	-0.95	0.00	0.00	-0.35	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
0	1	-1.45	0.00	0.60	-0.85	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
1	0	-1.45	1.10	0.00	0.35	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
1	1	-1.45	0.60	0.25	1	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
0	0	-1.45	0.00	0.00	-1.45	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
0	1	-1.45	0.00	0.60	-0.95	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
1	0	-1.45	1.10	0.00	-0.95	0	0.00	-1.45	1.10	0.60					
1	1	-1.45	0.60	0.25	1	1	0.00	-1.45	1.10	0.60					

ข้อจำกัดของ Perceptron Learning Rule

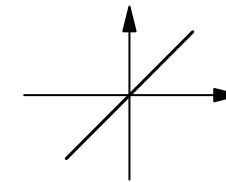
- concept หรือ function ที่สามารถเรียนได้โดย perceptron learning rule นั้น จะต้องเป็น linearly separable function
- ถ้าไม่เป็นแบบ linearly separable, perceptron จะไม่ลู่เข้า (รูปที่ 5.9.4)

รูปที่ 5.9.4 linearly and linearly non-separable function

Delta Rule (Gradient Descent)

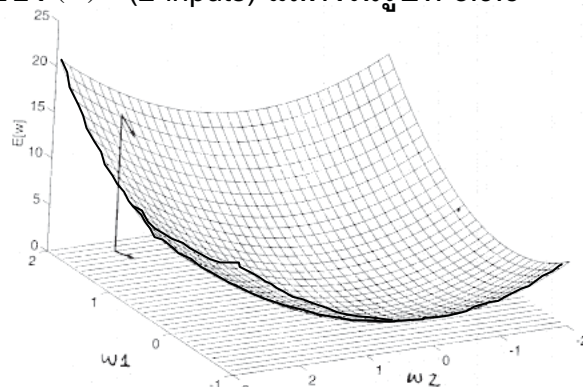
- delta rule คล้ายกับ perceptron learning rule แต่จะลู่เข้าสู่ค่าที่ทำให้ error น้อยที่สุด ในกรณีที่ตัวอย่างไม่เป็นแบบ linearly separable
- ใช้หลักการของ gradient descent เพื่อหาคำตอบจาก space ของเวกเตอร์น้ำหนักที่เป็นไปได้
- เป็นพื้นฐานของอัลกอริทึม Backpropagation
- ใช้ activation function เป็น linear function ซึ่งหาอนุพันธ์ได้ (รูปที่ 5.9.5)

รูปที่ 5.9.5 linear activation function

- เอาต์พุตของ perceptron แสดงโดย $o(\vec{x}) = \vec{w} \cdot \vec{x}$

- นิยาม training error ($E(w)$)
$$E(\vec{w}) = \frac{1}{2} \sum_{d \in D} (t_d - o_d)^2$$
 โดยที่ D เป็นเซตของตัวอย่าง, t_d เป็น target output ของตัวอย่าง d , o_d เป็น output ของ perceptron สำหรับตัวอย่าง d
- $E(\vec{w})$ เป็น parabolic function ของ $\vec{w}$ ซึ่งมีค่าต่ำสุดค่าเดียว
- ตัวอย่างของ $E(\vec{w})$ (2 inputs) แสดงในรูปที่ 5.9.6

รูปที่ 5.9.6 Hypothesis Space of w and $E(w)$

Derivation of the Delta Rule

- หลักการของ delta rule คือหาค่า $\vec{w}$ ที่ทำให้ $E(\vec{w})$ มีค่าน้อยที่สุด
- เริ่มจากเวกเตอร์น้ำหนักเริ่มต้นแล้วปรับค่าเวกเตอร์น้ำหนักทีละน้อยในทิศทางลงที่ชันที่สุด (steepest descent) ของ error surface (รูป 5.9.6)
- เวกเตอร์ที่สัมผัสกับ error surface คำนวณได้จากอนุพันธ์ของ $E(\vec{w})$ เทียบกับ $\vec{w}$ (ให้เวกเตอร์นี้แทนด้วย $\nabla E(\vec{w})$)

$$\nabla E(\vec{w}) = \left[\frac{\partial E}{\partial w_0}, \frac{\partial E}{\partial w_1}, \dots, \frac{\partial E}{\partial w_n} \right]$$

เวกเตอร์นี้แสดงทิศในแนวขึ้น, เวกเตอร์ที่มีทิศทางลงจึงเป็น $-\nabla E(\vec{w})$

- ดังนั้นกฎในการปรับค่าเวกเตอร์น้ำหนักเป็น:

$$\vec{w} = \vec{w} + \Delta \vec{w}$$

โดยที่

$$\Delta \vec{w} = -\eta \nabla E(\vec{w})$$

η : learning rate เป็นค่าคงที่เลขบวก

- Delta rule สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของสมาชิกแต่ละตัวได้

$$w_i = w_i + \Delta w_i$$

โดยที่

$$\Delta w_i = -\eta \frac{\partial E}{\partial w_i}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial E}{\partial w_i} \text{ คำนวณได้โดย: } \frac{\partial E}{\partial w_i} &= \frac{\partial}{\partial w_i} \frac{1}{2} \sum_{d \in D} (t_d - o_d)^2 \\ &= \frac{1}{2} \sum_{d \in D} \frac{\partial}{\partial w_i} (t_d - o_d)^2 \\ &= \frac{1}{2} \sum_{d \in D} 2(t_d - o_d) \frac{\partial}{\partial w_i} (t_d - o_d) \\ &= \sum_{d \in D} (t_d - o_d) \frac{\partial}{\partial w_i} (t_d - \bar{w} \cdot \bar{x}_d) \end{aligned}$$

$$\frac{\partial E}{\partial w_i} = \sum_{d \in D} (t_d - o_d) (-x_{id})$$

x_{id} คือสมาชิก x_i ของตัวอย่าง d

$$\therefore \Delta w_i = \eta \sum_{d \in D} (t_d - o_d) x_{id}$$

Delta Rule Algorithm

Delta-Rule(training-examples, η)

Each training example is a pair $\langle \bar{x}, t \rangle$, where $\bar{x}$ is the vector of input values, and t is the target output value. η is the learning rate.

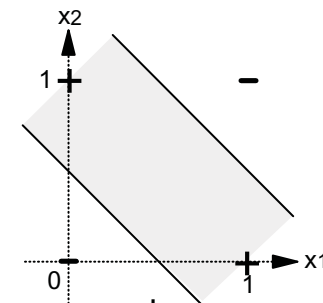
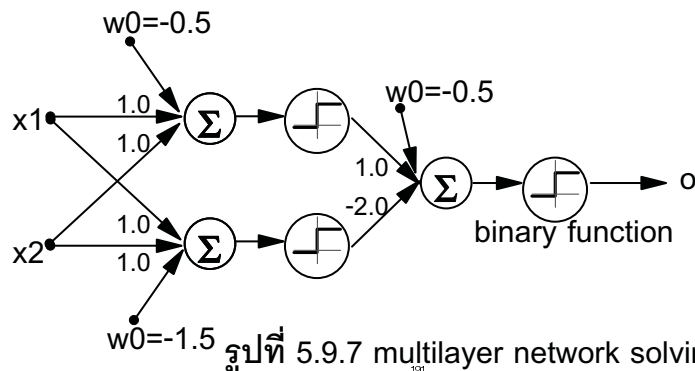
- Initialize each w_i to some small random value
- Until the termination condition is met, Do
  - Initialize each Δw_i to zero.
  - For each $\langle \bar{x}, t \rangle$ in training-examples, Do
    - Input the instance $\bar{x}$ to the unit and compute the output o
    - For each linear unit weight w_i , Do
  - For each linear weight w_i , Do

$$\Delta w_i = \Delta w_i + \eta (t - o) x_i$$

$$w_i = w_i + \Delta w_i$$

Multilayer Network and Backpropagation

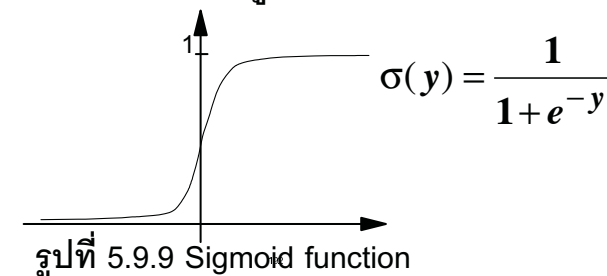
- perceptron เดี่ยวสามารถแสดงได้แค่ linear decision surface เท่านั้น
- เน็ตเวิร์กหลายชั้น (multilayer network) สามารถแสดง nonlinear decision surface ได้
- ตัวอย่างของmultilayer networkที่แสดงฟังก์ชัน XORแสดงในรูป 5.9.7 และ decision surface แสดงในรูป 5.9.8

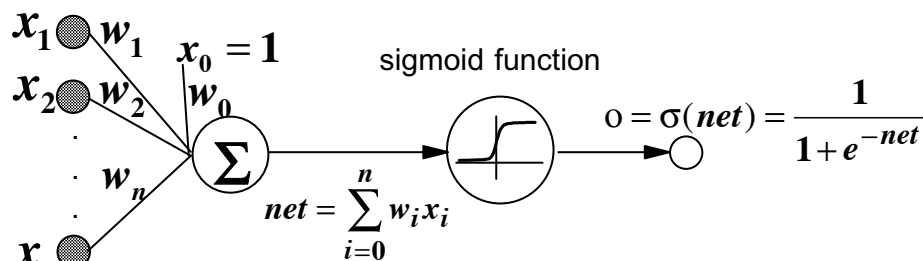

x_1	x_2	$x_1 \text{ XOR } x_2$
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

รูปที่ 5.9.8 decision surface ของ network ในรูปที่ 5.9.7

- Multilayer network ใช้ activation function ที่สามารถหาค่าอนุพันธ์ได้ เช่น sigmoid function (แสดงในรูปที่ 5.9.9)

รูปที่ 5.9.10 Perceptron ที่ใช้ Sigmoid function

- คุณสมบัติหนึ่งของ sigmoid function คือ ค่าอนุพันธ์แสดงอยู่ในรูปของ เอ็กซ์โพเนนเชียลอย่างง่าย

$$\frac{d\sigma(y)}{dy} = \sigma(y) \cdot (1 - \sigma(y))$$

133

Backpropagation Algorithm

- Backpropagation (BP) algorithm เรียนรู้ค่าเวกเตอร์น้ำหนักสำหรับ multilayer feedforward network (MLFF) โดยการใช้ gradient descent เพื่อหาค่าต่ำสุดของ error ระหว่างเอาต์พุตของเน็ตเวิร์กกับ target value
- ค่า error (E) นิยามเป็น
$$E(\vec{w}) = \frac{1}{2} \sum_{d \in D} \sum_{k \in \text{outputs}} (t_{kd} - o_{kd})^2$$
 โดยที่ outputs คือเซตของ output units ในเน็ตเวิร์ก, t_{kd} และ o_{kd} เป็น target value และ output value ตามลำดับของ output unit ที่ k และตัวอย่างที่ d
- BP ค้นหาเวกเตอร์น้ำหนักที่ให้ค่า error ต่ำสุด แต่ในกรณีของ MLFF ค่าต่ำสุดมีมากกว่าหนึ่ง ดังนั้นคำตอบของ BP จึงเป็น local minimum

134

Backpropagation(training-examples, η , nin, nout, nhidden)

Each training example is a pair $\langle \vec{x}, \vec{t} \rangle$, where $\vec{x}$ is the input vector, $\vec{t}$ is the target output vector, η is the learning rate. nin, nout, nhidden are number of network inputs, units in the hidden layer, output units, respectively. The input from unit i into unit j, and the weight from unit i to unit j are denoted x_{ji} and w_{ji}

- Initialize all network weights to small random numbers (e.g., [-0.05..0.05])
- Until the termination condition is met, Do
- For each $\langle \vec{x}, \vec{t} \rangle$ in training-examples, Do
  - {Propagate the input forward through the network}
  - 1. Input the instance $\vec{x}$ to the network, compute the output o_u of every unit u.
  - {Propagate the errors backward through the network}
  - 2. For each network output unit k, calculate its error term δ_k

$$\delta_k = o_k(1 - o_k)(t_k - o_k)$$
  - 3. For each hidden unit h, calculate its error term δ_h

$$\delta_h = o_h(1 - o_h) \sum_{k \in \text{outputs}} w_{kh} \delta_k$$
  - 4. Update each network weight w_{ji} : $w_{ji} = w_{ji} + \Delta w_{ji}$ where $\Delta w_{ji} = \eta \delta_j x_{ji}$

135

Derivation of Backpropagation Rule

- ให้ error ของแต่ละตัวอย่าง d เป็น E_d แล้วน้ำหนัก w_{ji} ถูกปรับโดย Δw_{ji} ตาม gradient descent

$$\Delta w_{ji} = -\eta \frac{\partial E_d}{\partial w_{ji}}$$

โดยที่ E_d เป็น error ของตัวอย่าง d คำนวณรวมทั้งหมดสำหรับทุก output unit

$$E_d(\vec{w}) = \frac{1}{2} \sum_{k \in \text{outputs}} (t_k - o_k)^2$$

outputs เป็นเซตของ output units, t_k และ o_k เป็น target value และ output value ของ unit k สำหรับตัวอย่าง d ตามลำดับ

- ให้ $net_j = \sum_i w_{ji} x_{ji}$ เราจะได้ว่า $\frac{\partial E_d}{\partial w_{ji}} = \frac{\partial E_d}{\partial net_j} \frac{\partial net_j}{\partial w_{ji}} = \frac{\partial E_d}{\partial net_j} x_{ji}$

136

- พิจารณา $\frac{\partial E_d}{\partial net_j}$ จากสมการที่แล้วเป็น 2 กรณี:
1 กรณีที่ unit j เป็น output unit และ 2 กรณีที่ unit j เป็น hidden unit

- กรณีที่ 1: training rule สำหรับน้ำหนักของ output unit
เนื่องจาก w_{ji} มีผลต่อเน็ตเวิร์กโดยผ่านทาง net_j
และ net_j มีผลต่อเน็ตเวิร์กโดยผ่านทาง o_j เท่านั้น

$$\frac{\partial E_d}{\partial net_j} = \frac{\partial E_d}{\partial o_j} \frac{\partial o_j}{\partial net_j}$$

- คำนวณ $\frac{\partial E_d}{\partial o_j}$

$$\frac{\partial E_d}{\partial o_j} = \frac{\partial}{\partial o_j} \frac{1}{2} \sum_{k \in \text{outputs}} (t_k - o_k)^2$$

$$\frac{\partial E_d}{\partial o_j} = \frac{\partial}{\partial o_j} \frac{1}{2} (t_j - o_j)^2$$

เพราะว่า อนุพันธ์ของพจน์อื่นๆที่ k ที่ไม่เท่ากับ j เป็น 0

$$\frac{\partial E_d}{\partial o_j} = -(t_j - o_j)$$

137

- คำนวณ $\frac{\partial o_j}{\partial net_j}$,
จากคุณสมบัติของ sigmoid function

$$\frac{\partial o_j}{\partial net_j} = \frac{\partial \sigma(net_j)}{\partial net_j}$$

$$= o_j(1 - o_j)$$

∴ จะได้ว่า $\frac{\partial E_d}{\partial net_j} = -(t_j - o_j) o_j(1 - o_j)$

- ดังนั้น gradient descent rule สำหรับ output unit จึงเป็น

$$\Delta w_{ji} = -\eta \frac{\partial E_d}{\partial w_{ji}}$$

$$= \eta (t_j - o_j) o_j(1 - o_j) x_{ji}$$

138

- กรณีที่ 2: training rule สำหรับน้ำหนักของ hidden unit
ในการคำนวณกฎสำหรับ w_{ji} ซึ่ง j เป็น hidden unit นั้น เราต้องพิจารณา
ผลทางอ้อมของ w_{ji} ที่มีต่อเอาต์พุตของเน็ตเวิร์กและ E_d

- ให้ $\text{Downstream}(j)$ เป็น เซตของ units ทั้งหมดที่ได้รับ input จาก
output ของ unit j

- net_j สามารถส่งผลต่อเอาต์พุตของเน็ตเวิร์ก (และ E_d) ได้โดยผ่านทาง
unit ใน $\text{Downstream}(j)$ เท่านั้น

$$\frac{\partial E_d}{\partial net_j} = \sum_{k \in \text{Downstream}(j)} \frac{\partial E_d}{\partial net_k} \frac{\partial net_k}{\partial net_j}$$

$$= \sum_{k \in \text{Downstream}(j)} -\delta_k \frac{\partial net_k}{\partial net_j}$$

$$= \sum_{k \in \text{Downstream}(j)} -\delta_k \frac{\partial net_k}{\partial o_j} \frac{\partial o_j}{\partial net_j}$$

139

$$\frac{\partial E_d}{\partial net_j} = \sum_{k \in \text{Downstream}(j)} -\delta_k w_{kj} \frac{\partial o_j}{\partial net_j}$$

$$= \sum_{k \in \text{Downstream}(j)} -\delta_k w_{kj} o_j(1 - o_j)$$

- ให้ δ_j แสดง $-\frac{\partial E_d}{\partial net_j}$

$$\delta_j = o_j(1 - o_j) \sum_{k \in \text{Downstream}(j)} \delta_k w_{kj}$$

และ $\Delta w_{ji} = \eta \delta_j x_{ji}$

- ในอัลกอริทึมเป็นกรณีที่ $\text{Downstream}(j) = \text{outputs}$

200

An Example of Multilayer Networks

- ตัวอย่างของ multilayer networks ที่รู้จำเสียงพูด

